

„Den hjælp, der af det offentlige ydes i det tidsrum, i hvilket en kvinde efter ovenstående bestemmelse ikke har kunnet genindtræde i det omhandlede arbejde, skal ikke have fattighjælps virkninger.“

Det er denne §'s sidste stykke, der skyldes udvalgets arbejde, og kvindesagskvinde-erne knyttede det håb dertil, at det vilde gavne mangan stakkels moder og bl. a. blive første skridt hen imod løsningen af spørgsmålet om forebyggelse af barnemord.

Loven er nu nogle få år gammel, — og i de år har vi gjort ret bitre erfaringer.

For det første er det i hvert enkelt tilfælde forstanderens sag at afgøre, om pågældende behøver hjælp, og hvorledes hun skal hjælpes.

Dernæst viser det sig, at hvis fabrikarbejdersken er gift, bliver denne understøttelse betalt til manden „selv“, — tænk, at kalde manden „selv“, hvor der tales om barselhjælp! — og manden kan „selv“ drikke pengene op!

Her vil jeg indrømme, at der er mangan en mand, der er „selv“.

Og her står vi kvinder ganske magtesløse, for vi er ikke vælgere!

Jeg tilstår, jeg synes, der var noget i, hvad min tolvårs datter sagde til mig den vinter: „Moder, jeg forstår ikke, at I kvinder vil gøre jer så megen ulejlighed for at skaffe hjælp til små børn og deres mødre, — hvis I blot havde fuld stemmeret, så kunde I jo selv sørge for det altsammen“.

Det har i hvert fald vist sig, at saa længe vi ikke har stemmeret, kan mænd tilintetgøre den gavn, vi venter af de bestemmelser, vi får dem til at tage.

Men når først vi får den kommunale valgret, så kan vi vel nok sørge for, at vore ønsker for så vidt sker fyldest.

Vi har imidlertid ikke indskrænket os til at arbejde for den omtalte tilføjelse i fabrikløvens § 18. Dansk Kvinderaad har indsendt et andragende til regering og rigsdag om en tillægslov til sygekasseloven, hvorved staten skulde sikre de sygekasser, der vilde give deres medlemmer barselhjælp, at de skulde få halvdelen af de dermed forbundne udgifter refunderede af statskassen, under forudsætning af, at den pågældende kommune vilde refundere en fjerdedel, hvorved sygekassens udgifter altså vilde indskrænkes til en fjerdedel af den hjælp, der blev ydet.

Ministeriet sendte andragendet til det kgl. sundhedskollegium, og dette gav vort andragende ubetinget tilslutning.

Men så blev det sendt til Sygekassernes Fællesrepræsentation, og den frarådede at fremme sagen, da den omspurgte hjælp ikke vilde komme alle sygekassens medlemmer til gode.

Og den motivering tog ministeriet virkelig for gode varer!

Som om det ikke netop er det, alle forsikringsselskaber stoler på: at ikke alle medlemmer skal få brug for hjælpen.

Det slag tabte vi altså.

Men vi har siden samlet våben for at kunne tage fat igen.

Vi ønsker, at sygekasserne skal yde alle deres medlemmer hjælp ved barselfærd. De gifte mødre kan alle trænge til at være saa vidt muligt skånede for pengesorger i de første uger, efter at de har skænket et lille barn livet. Og de ugifte mødre? Ja, lidelse og skam og sorg kan samfundet ikke fri dem for, men det kan sørge for, at de ikke bliver drevne til barnemord, fordi de foruden alt det andet også skal lide sult og nød.

Vi vil fortsætte vort arbejde herfor, — og jeg gentager min tak til pastor Birkedal, fordi han også tænker på denne sag.

Jeg vil til slut kortelig nævne, at man dog også er begyndt at tage praktisk fat på løsningen af spørgsmålet. „Børnehjemmet af 1870“ modtager ugifte mødre med deres børn, det samme gør „Redningshjemmet Bethesda“ ved Aarhus og „Kvindehjemmet i Læssøgade“. Er det end ikke kvindesagsforetagender, så er det dog gode danske kvinder, der her tager fat.

Tanken om at forebygge barnemord ved i tide at komme mødrene til hjælp er langt fra ny. Det var den, der for 200 år siden førte til organisationen af vort jordemoder-væsen og til bedre uddannelse af jordemødrene, og det var den samme tanke, der bragte *Juliane Marie* til at skænke fødselsstiftelsen den gård og grund, hvor den endnu finder husly.

Men sagen trænger unægtelig til at tages op på ny. Hvorfor får de ugifte mødre f. eks. nu kun hjælp fra fødselsstiftelsen til det første barn og kun i 3 måneder? Tidligere fik de hjælp i 1 år til det første barn og i $\frac{1}{2}$ år til det andet.

Og med hvad hjemmel forlanger kommunerne, at moderen skal opgive den dømt barnefaders adresse, før alimentationsbidraget udbetales paa hans regning?

Og hvorfor inddrives alimentationsbidraget ikke, før barnet er $\frac{1}{2}$ år gammelt? — Ja,